

Sygn. akt II UZ 38/15

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska (przewodniczący)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Jolanta Frańczak (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku E. Ć.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o wysokość emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 stycznia 2016 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 22 kwietnia 2015 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy - Wydział Ubezpieczeń Społecznych w W. postanowieniem z dnia 2 grudnia 2014 r. odrzucił wniosek E. Ć. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku tego Sądu z dnia 11 sierpnia 2014 r. i doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem, a także odrzucił wniosek o sporządzenie uzasadnienia tego wyroku i doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem.

Zażalenie na to postanowienie złożył pełnomocnik wnioskodawcy w dniu 9 lutego 2015 r., wskazując w nim, że zaskarżone postanowienie doręczono mu w dniu 2 lutego 2015 r.

Sąd Apelacyjny - Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2015 r. odrzucił jako spóźnione zażalenie wnioskodawcy. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny stwierdził, że biorąc pod uwagę, iż przesyłka sądowa zawierająca zaskarżone postanowienie z dnia 2 grudnia 2014 r. była doręczona przez powtórne awizo w dniu 30 grudnia 2014 r., to termin do wniesienia zażalenia upływał w dniu 6 stycznia 2015 r. Ponieważ był to dzień wolny od pracy zgodnie z art. 115 k.c. termin upłynął w dniu 7 stycznia 2015 r. Wniesienie zażalenia w dniu 9 lutego 2015 r. nastąpiło ewidentnie po terminie, co z mocy art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 373 k.p.c. spowodowało konieczność jego odrzucenia. W ocenie Sądu Apelacyjnego, nie zmienia tego faktu ani okoliczność, że dnia 19 stycznia 2015 r. pełnomocnik wnioskodawcy złożył wniosek o ponowienie tego doręczenia, ani okoliczność, że Sąd Okręgowy wniosek ten zarządzeniem z dnia 23 stycznia 2015 r. uwzględnił. Nie jest rzeczą bowiem sądu orzekającego poprzez swe czynności przedłużenie lub otwieranie na nowo bezwzględnie obowiązujących terminów prawa procesowego. Z tego punktu widzenia treść wniosku o ponowienie doręczenia, która jak należy uważać zdecydowała o jego uwzględnieniu pozostaje bez wpływu na dokonaną przez Sąd Apelacyjny ocenę.

Zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego wniósł pełnomocnik wnioskodawcy, zaskarżając je w całości oraz domagając się jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sądowi, który wydał orzeczenie, celem rozpoznania merytorycznego zażalenia z dnia 9 lutego 2015 r.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono naruszenie: 1) art. 394 § 2 k.p.c. w związku z art. 135 § 1 k.p.c. i art. 139 § 1 k.p.c. przez ich błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że odpis postanowienia z dnia 2 grudnia 2014 r. został prawidłowo doręczony w dniu 30 grudnia 2014 r., podczas gdy prawidłowo doręczony został w dniu 2 lutego 2015 r.; 2) art. 233 § 1 k.p.c. przez błędną ocenę materiału dowodowego polegającą na błędnej ocenie pisma pełnomocnika z dnia 19 stycznia 2015 r. oraz na całkowitym pominięciu załączonych do niego dokumentów w postaci: - pisemnego oświadczenia pracownika InPost Sp. z o.o. o braku pozostawienia awiza w skrzynce pocztowej lokalu [...] przy ul. W. [...] w W., gdzie mieści się kancelaria pełnomocnika ubezpieczonego, - zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wraz z potwierdzeniem nadania, - pisemnej

reklamacji, - dwóch skarg na pracownika InPost Sp. z o.o. oraz - potwierdzenia nadań na okoliczność braku skutecznego doręczenia postanowienia z dnia 2 grudnia 2014 r.

W uzasadnieniu zażalenia podniesiono, że Sąd Apelacyjny błędnie uznał, że pismo pełnomocnika wnioskodawcy z dnia 19 stycznia 2015 r. - wbrew jego literalnemu brzemieniu oraz samej treści wniosku - stanowi wniosek „o ponowne doręczenie” postanowienia z dnia 2 grudnia 2014 r. Tymczasem w rzeczywistości pismo z dnia 19 stycznia 2015 r. zawiera wniosek o prawidłowe doręczenie odpisu postanowienia z dnia 2 grudnia 2014 r., do którego nie doszło, ponieważ zawiadomienie o nadaniu przez Sąd Okręgowy przesyłki zawierającej to postanowienie zostało zostawione przez pracownika InPost Sp. z o.o. w skrzynce oddawczej przy ul. W. [...] w Warszawie, lokal 1..., a nie 10..., gdzie mieści się kancelaria pełnomocnika. Na poparcie tych twierdzeń pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o dopuszczenie dowodów z dokumentów załączonych do pisma z dnia 19 stycznia 2015 r., tj. pisemnego oświadczenia pracownika InPost Sp. z o.o. o braku pozostawienia awiza w skrzynce pocztowej lokalu 101, gdzie mieści się kancelaria pełnomocnika wnioskodawcy, zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wraz z potwierdzeniem nadania pisemnej reklamacji oraz dwóch skarg na pracownika InPost Sp. z o.o. wraz z potwierdzeniem nadań na okoliczność braku skutecznego doręczenia postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 2 grudnia 2014 r. Wnoszący zażalenie wskazał, że Sąd Okręgowy uwzględnił ów wniosek z dnia 19 stycznia 2015 r. uznając, że nie doszło do prawidłowego doręczenia i doręczył mu odpis postanowienia z dnia 2 grudnia 2014 r. w dniu 2 lutego 2015 r. Zatem wniesienie zażalenia na to postanowienie w dniu 9 lutego 2015 r. nastąpiło z zachowaniem tygodniowego terminu wskazanego w art 394 § 2 k.p.c. Zdaniem wnoszącego zażalenie, nie sposób zgodzić się z oceną Sądu Apelacyjnego, że doręczenie zastępcze można stosować w przypadku pozostawienia przez doręczyciela zawiadomienia (awizo) w skrzynce pocztowej innego lokalu, który nie należy do adresata i nie ma on żadnego wpływu na uzyskanie informacji o pozostawieniu przesyłki sądowej adresowanej do niego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie wnioskodawcy jest zasadne, gdyż nie można odmówić słuszności zarzutom w nim podniesionym. Sąd Apelacyjny bezzasadnie przyjął, że pismo pełnomocnika wnioskodawcy z dnia 19 stycznia 2015 r. zawiera wniosek „o ponowne doręczenie” postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 2 grudnia 2014 r. oraz że przesyłka sądowa, zawierająca to postanowienie, została skutecznie doręczona w drodze doręczenia zastępczego w dniu 30 grudnia 2014 r. (powtórne awizo), skutkiem czego termin do wniesienia zażalenia na postanowienie upływał w dniu 7 stycznia 2015 r. Przede wszystkim, jak wykazano w zażaleniu, pismo z dnia 19 stycznia 2015 r. zawiera w istocie wniosek o prawidłowe doręczenie postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 2 grudnia 2014 r. Pełnomocnik wnioskodawcy wykazał w nim, że do prawidłowego doręczenia postanowienia w ogóle nie doszło, ponieważ zawiadomienie o nadaniu przesyłki zawierającej to postanowienie pracownik InPost Sp. z o.o. zostawił w skrzynce oddawczej przy ul. W. [...] w W., lokal 1..., a nie 10..., gdzie mieści się kancelaria pełnomocnika.

Z powyższych względów nie można przyjąć za Sądem Apelacyjnym, że w sprawie miało miejsce doręczenie zastępcze w trybie art. 139 § 1 k.p.c. Doręczenie zastępcze oparte jest na domniemaniu, że pismo sądowe dotarło do rąk adresata i że w ten sposób doręczenie zostało dokonane prawidłowo (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2005 r., V CZ 6/05, LEX nr 603429). Jednak podstawowym warunkiem skuteczności doręczenia w trybie art. 139 § 1 k.p.c. jest to, by adresat rzeczywiście mieszkał pod wskazanym adresem (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2009 r., IV CNP 87/08, LEX nr 603176). Domniemanie to może być przez stronę obalone między innymi w postępowaniu o przywrócenie terminu przez uprawdopodobnienie, że mimo spełnienia warunków określonych w art. 139 § 1 k.p.c., adresat bez swojej winy nie uzyskał wiadomości o złożeniu przesyłki w urzędzie pocztowym i w konsekwencji nie mógł dokonać w terminie czynności procesowej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 1998 r., III CKN 620/97, OSNC 1998 nr 9, poz.146). W sprawie sytuacja taka miała miejsce. W konsekwencji należało uznać, że dwukrotne niepodjęcie przez pełnomocnika wnioskodawcy przesyłki z postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 2 grudnia 2014 r. z powodu zostawienia jej przez pracownika InPost Sp. z

o.o. pod innym adresem, niż adres wskazany do doręczeń, nie może być uznane za skuteczne doręczenie zastępcze. W tej sytuacji Sąd Apelacyjny niesłusznie za początek biegu terminu do wniesienia zażalenia uznał dzień 30 grudnia 2014 r. Wobec powyższego termin do wniesienia zażalenia zaczął biec dopiero od dnia faktycznego dotarcia do pełnomocnika wnioskodawcy odpisu postanowienia z dnia 2 grudnia 2014 r., tj. od dnia 2 lutego 2015 r. i zażalenie nie mogło być uznane za spóźnione (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2001 r., IV CZ 105/01, LEX nr 52320).

Z tych względów zaskarżone postanowienie podlegało uchyleniu (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

kc